

# REGULAMENTUL AChR DE CRESTERE A CAINILOR DE RASA PURA

## CAPITOLUL I – PREAMBUL

1. *Activitatile de crestere, selectie, reproducție si conservare a cainilor din rasele pure omologate sau recunoscute de Federatia Chinologica Internationala, referita in continuare prin acronimul FCI, care detin acte de origine valide recunoscute, constituie activitati esentiale in indeplinirea scopului Asociatiei Chinologice Romane, referita in continuare prin acronimul AChR, privind cresterea, selectia, reproducția, ameliorarea, conservarea si asigurarea protectiei cainilor ce fac parte din fondul canin din Romania.*

2. *Prezentul Regulament a fost adoptat in vederea asigurarii conformitatii activitatilor de crestere, selectie, reproducție si conservare a cainilor din rasele pure omologate sau recunoscute FCI, cu intreaga legislatie comunitara si nationala relevanta, precum si cu regulamentele obligatorii ale FCI si AChR in vigoare la data adoptarii prezentului Regulament.*

3. *In consecinta, scopul prezentului Regulament este cel al clarificarii si reglementarii:*

1. *definițiilor termenilor utilizati;*
2. *cadrlui legal aplicabil;*
3. *dispozitiilor generale privind activitatea de crestere, selectie, reproducție si conservare*
4. *activitatii de crestere;*
5. *activitatii de selectie;*
6. *activitatii de reproducție;*
7. *sanctiunile si raspunderii,*
8. *dispozitiilor finale.*

## CAPITOLUL II – DEFINITIILE

1. *Daca semnificatia termenilor utilizati in prezentul Regulament nu rezulta din cuprinsul acestuia, atunci termenii respectivi au semnificatiile mentionate in Statutul AChR si in Anexa 3 la acesta.*

2. *Orice utilizare a termenilor din prezentul Regulament la singular se refera si la plural, cu exceptia cazurilor in care in prezenta Procedura se prevede altfel.*

3. *Termenii ce fac referire la persoane fizice sunt aplicabili pentru ambele sexe.*

4. *Toate referirile din prezentul Regulament la termenul "proprietar" se considera facute si la termenul "coproprietar", pe cote parti sau in devalmasie, dupa caz, cu exceptia cazurilor in care se specifica in mod expres contrariul.*

5. *Toate referirile facute la notiunea de "proprietar, handler sau detinator temporar roman" se considera facute, dupa caz, la persoanele fizice ce detin cetatenia romana si/sau la persoane juridice de nationalitate romana, infiintate si organizate conform legii romane.*

## CAPITOLUL III – CADRUL LEGAL

1. *Prezentul Regulament a fost elaborat in concordanta cu:*

1. *Regulamentele, regulile, liniile directoare, declaratiile si codurile FCI privind desfasurarea activitatilor chinologice (crestere, Competitii, arbitraj, bunastare canina etc.);*
2. *Statutul AChR,*
3. *Legislatia comunitara si nationala relevanta, prevazuta in Statutul AChR.*

2. *Prezentul Regulament se aplica intotdeauna in cazurile in care legislatia comunitara si nationala relevanta si regulamentele, regulile, liniile directoare, declaratiile si codurile FCI privind desfasurarea activitatilor chinologice sub egida FCI (crestere, Competitii, arbitraj, bunastare canina etc.) NU sunt imperative.*

#### **CAPITOLUL IV – DISPOZITIILE GENERALE PRIVIND ACTIVITATILE DE CRESTERE, SELECTIE, REPRODUCTIE SI CONSERVARE**

1. Membrii AChR vor respecta prezentul Regulament si vor veghea ca si membrii lor sa il respecte.
2. *Avand in vedere stadiul actual al tehnologiei si al dezvoltarii societatii umane, care prespune acordarea unei protectii deosebite cainilor, ca animale de companie, utilitare si companioni ai omului, cresterea, selectia, reproductia si conservarea cainilor din rasele pure omologate sau recunoscute de FCI se va face in conditiile prezentului Regulament si numai de catre crescatorii inregistrati AChR, referiti in continuare si doar crescatori, in conditiile Regulamentului AChR privind crescatorii cainilor de rasa pura.*
3. *Cresterea cainilor din rasele pure omologate sau recunoscute de FCI reprezinta activitatea desfasurata de catre crescatori, indiferent de statutul juridic al acestora, ce sunt membrii ai membrilor AChR. In scopul obtinerii si cresterii de caini de rasa pura, este necesara asigurarea unei corecte alimentatii, unei corecte expuneri la mediul inconjurator, asigurarea interactiunii optime dintre femela si puii acesteia, precum si socializarea si perpetuarea calitatilor utilitare ale rasei /raselor.*
4. *Lucrarile de selectie si reproductie dirijata la rasele pure omologate sau recunoscute de FCI sunt activitati prin care se realizeaza ameliorarea acestor rase pure; ameliorarea raselor pure are scopul mentinerii puritatii rasei si perfectionarii rasei in generatii succesive, pentru realizarea progresului genetic.*
5. *Lucrarile de selectie constau in actiuni de inregistrare a informatiilor genealogice, de masurare si inregistrare a performantelor si a valorii de ameliorare, ce reprezinta valoarea estimata a unui reproducator pentru un anumit caracter, data de performanta proprie si/sau performantele ascendente, valoarea medie a performantelor descendente si colateralilor, exprimata ca abatere de la media contemporanilor.*
6. *Lucrarile de selectie sunt efectuate de catre membrii AChR si de catre crescatori, iar datele obtinute in urma efectuarii acestor lucrari sunt colectate in baze de date administrate de Cartea de Origine Romana, referita in continuare si prin acronimul COR, de cluburi sau de crescatori si pot face obiectul analizelor si prezentarilor stiintifice.*
7. *Activitatea de reproductie dirijata a cainilor din rasele pure omologate sau recunoscute de FCI are ca obiect principal utilizarea rationala a materialului de reproductie ameliorat, in scopul protejarii femelelor, al transmiterii progresului genetic rapid si eficient, catre generatiile viitoare de caini si in vederea impiedicarii realizarii montelor accidentale.*
8. *In acest sens, activitatea de reproductie se organizeaza si se desfasoara prin monte naturale dirijate si prin insamantari artificiale autorizate in prealabil de catre Consiliul director AChR, insa numai in cazurile exceptionale mentionate in prezentul Regulament.*
9. *Activitatea de reproductie se desfasoara numai cu genitori care au obtinut dreptul de reproductie conform prezentului Regulament.*
10. *Conservarea si mentinerea raselor pure omologate sau recunoscute de FCI, inclusiv a celor autohtone, se realizeaza in ecosistemul si habitatul lor natural.*
11. *Membrii AChR au toata competenta si responsabilitatea in materie de crestere, selectie, reproductie si conservare; aceasta se traduce in indicatiile si liniile directe date crescatorilor, precum si in controlul activitatilor practicate de crescatori.*

**12. Activitățile de creștere, selecție, reproducție și conservare** se bazează pe obiective pe termen lung și pe principii sanatoase, astfel încât practicarea acestei activități să nu conducă la obținerea de câini bolnavi sau cu un caracter instabil ori lipsiti de aptitudini pentru lucru.

13. Obiectivul creșterii trebuie să fie acela de a păstra și dacă este posibil, de a extinde diversitatea genetică a unei rase.

**14. Pentru rasele la care în cadrul AChR sunt afiliate cluburi de rasă, aceste cluburi pot să propună comisiilor de specialitate din cadrul AChR elaborarea de regulamente de creștere, selecție și reproducție specifice, care** pot fi mai restrictive decât condițiile din prezentul Regulament, însă nu vor conține prevederi contrare prezentului Regulament; aceste propuneri vor stipula obiectivele urmărite ținând cont, într-o manieră adecvată, și de specificul utilitar al fiecărei rase. Regulamentele de selecție specifice intra în vigoare numai după aprobarea lor de către Consiliul Director AChR

**15. Drepturile și obligațiile crescătorilor, detinatorilor temporari și ai proprietarilor de câini sunt reglementate de legislația comunitară și națională aplicabilă și de convențiile particulare dintre aceștia care respectă această legislație și prezentul Regulament.**

16. Crescătorilor și proprietarilor de câini le este insistent recomandat să stabilească în scris condițiile în care se vor desfășura împreună cu alte persoane activitățile de creștere, selecție și reproducție a câinilor, astfel încât să se stabilească în mod clar drepturile și obligațiile care le revin.

**17. Documentarea activității de reproducție, identificarea genitorilor, a puilor rezultați din monta și a proprietarilor genitorilor, precum și înregistrările în Cartea de Origine Română (COR) se fac în condițiile Regulamentului AChR privind Cartea de Origine Română și se realizează prin intermediul formularului tipizat AChR intitulat Declarație de Monta și Fatăre, referit în continuare și prin acronimul DMF.**

18. Crescătorilor le este insistent recomandat să procedeze la înregistrarea câinilor și a mijloacelor de transport proprii în condițiile Ordinului A.N.S.V.S.A. nr. 16/2010.

**19. Declarația/confirmarea montelor, gestațiilor, fatărilor și a numărului de pui fatăți, precum și înregistrarea puilor fatăți în Registrul Electronic al Câinilor cu Stăpan, referit în continuare prin acronimul RECS, se va realiza de către Crescători cu respectarea dispozițiilor HG nr. 1059/2013 și ale Ordinului ANSVSA nr. 1/2014.**

## **CAPITOLUL V – ACTIVITATEA DE CREȘTERE**

1. Activitatea de creștere poate fi practică numai cu câini de rasă pură care detin acte de origine recunoscute de AChR.

2. Crescătorii trebuie să asigure câinilor condiții optime de creștere, dezvoltare, nutriție, sănătate și socializare, corelate cu regulile de bunăstare și protecția animalelor.

**3. Creșterea câinilor se realizează cu asigurarea condițiilor specifice în funcție de nevoile etologice, specie, rasă, sex și vârstă, inclusiv a:**

1. unui adapost corespunzător;
2. hranei și apei suficiente;
3. posibilității de mișcare suficientă;
4. îngrijirii și atenției;
5. asistentei medicale,
6. transportului în siguranță și fără stres

**4. În activitatea de creștere sunt interzise:**

1. comportamentul brutal asupra câinilor;
2. abuzul în utilizarea câinilor;

3. *supunerea cainilor la eforturi inutile;*
4. *epuizarea fizica si psihica a cainilor;*
5. *omorarea cainilor, cu intentie;*
6. *practicarea tirului pe caini;*
7. *organizarea de lupte intre caini sau cu caini;*
8. *folosirea de animale vii pentru dresajul cainilor sau pentru a le controla agresivitatea;*
9. *folosirea cainilor pentru expozitii, spectacole, publicitate, realizare de filme si in scopuri asemanatoare, daca aceste activitati le provoaca suferinta fizice si psihice, afectiuni sau raniri;*
10. *abandonarea si/sau alungarea unui caine aflat in proprietate sau detinere temporara;*
11. *administrarea de substante destinate stimulării capacitatilor fizice ale cainilor in timpul competitivilor, sub forma dopajului;*
12. *maltratatarea si schingiuirea cainilor;*
13. *interventiile chirurgicale destinate modificarii aspectului cainilor sau altor scopuri necurative, cum ar fi codomia, cuparea urechilor, sectionarea corzilor vocale, ablatia ghearelor, coltilor si dintilor;*
14. *provocarea de suferinta fizice si psihice prin orice mijloace;*
15. *despartirea puilor de mama pana la varsta de minimum opt saptamani de viata;*
16. *capturarea cainilor prin alte metode decat cele prevazute de lege;*
17. *folosirea armelor cu tranchilizant in alte situatii decat pentru imobilizarea cainilor;*
18. *zoofilia.*

*5. Crescatorii femelelor au obligatia declararii tuturor puilor obtinuti din monte si solicitarea obtinerii actelor de origine recunoscute AChR, pe cheltuiala lor si/sau pe cheltuiala viitorilor proprietari ai puilor, daca este cazul, conform intelegerii dintre parti.*

*6. Pentru a asigura un inalt nivel de calitate, implicare si responsabilitate in activitatea de crestere a cainilor din rasele pure omologate sau recunoscute de FCI, precum si pentru a asigura diferentierea activitatii de crestere desfasurata sub egida FCI si AChR de activitatile de crestere realizate in afara sferei de reglementare a FCI si AChR si avand in vedere actualul regim juridic al cainilor definit de Codul civil roman, instrainarea cainilor in orice mod (vanzare, donatie, inchiriere, comodat, aport la capitalul social etc.) se va realiza numai pe baza de contracte incheiate in acest sens, pentru care forma scrisa este ceruta ad probationem (pentru dovada).*

*7. Contractele de instrainare vor mentiona cel putin:*

1. *datele de identificare ale partilor;*
2. *datele de identificare ale cainelui instrainat (numar microcip, rasa, sexul, varsta, numele);*
3. *valoarea de piata a acestuia stabilita de catre parti la momentul incheierii contractului;*
4. *pretul instrainarii sau inchirierii, daca este cazul;*
5. *obligatiile contractuale ale partilor;*
6. *regimul garantiei, daca este cazul;*
7. *certificatul de garantie si calitate, daca este cazul;*
8. *instruciunile privind nevoile etologice, fiziologice, de protectie si de bunastare ale cainelui instrainat.*

## **CAPITOLUL VI – ACTIVITATEA DE SELECTIE**

*1. Vor fi selectati in vederea reproducerii numai caini de rasa pura care detin acte de origine recunoscute de AChR, care au un bun caracter, in perfecta stare de sanatate din punct de vedere al ereditatii si functionalitatii si sunt inscrisi in COR sau in registrul de asteptare recunoscute de AChR **si care au obtinut dreptul de reproducie conform prezentului Regulament.***

*2. Este de datoria fiecarui crescator care selectioneaza un caine sa verifice si sa determine daca acesta este apt pentru reproducie din punct de vedere mental si fizic **si daca a obtinut dreptul de reproducie conform prezentului Regulament.***

**3. In Anexa 1 la prezentul Regulament sunt prevazute conditiile specifice de obtinere a dreptului de reproducie pentru cainii din toate rasele pure din cele 10 grupe FCI, precum si pentru cainii din rasele NON-FCI.**

**4. Aceste conditii sunt obligatorii pentru toti cainii care nu aveau dreptul de monta obtinut pana la data publicarii prezentului Regulament.**

5. Varsta minima admisa pentru monta la masculi si femele este de 15 luni, iar varsta maxima la femele este de 8 ani. **Cu toate acestea, la unele rase exista varsta minima mai inaintata si o varsta maxima mai redusa, conform Anexei 1.**

6. La femele sunt admise maximum 3 fatari intr-un un interval de 2 ani, cu interpunerea unei pauze de un ciclu.

7. Pentru rasele pure la care NU sunt constituite cluburi de rasa pot fi acceptati pentru reproducie numai caini care au obtinut la trei competitii (doua internationale si una nationala) calificativele de: excelent la masculi, respectiv minim foarte bun la femele, de la trei arbitri diferiti.

8. Pentru rasele la care sunt constituite cluburi de rasa pot fi acceptati pentru reproducie numai caini care au obtinut la trei competitii (una internationala, una nationala si una de club) calificativele de: excelent la masculi, respectiv minim foarte bun la femele, de la trei arbitri diferiti.

**9. Calificativele minim 3 (mascul - excelent, femela - foarte bun), probele de munca (acolo unde sunt mentionate in Anexa 1, acestea sunt obligatorii) si testele medicale (acolo unde sunt mentionate in Anexa 1, acestea sunt obligatorii) vor fi obtinute inainte de efectuarea montei.**

**10. Vor fi luate in considerare la obtinerea dreptului de reproducie doar calificativele si probele de lucru obtinute la competitii FCI si AChR desfasurate in Romania.**

**11. Exceptie de la aceasta regula fac exemplarele importate care au deja dreptul de reproducie obtinut si exemplarele inregistrate in COR care au promovat probele de lucru in tara de origine a rasei.**

**12. Cele trei calificative vor trebui obtinute de la trei arbitri diferiti.**

**13. Probele de munca luate in considerare vor fi numai cele specifice rasei.**

**14. Testele medicale pentru displazia de sold (HD) si de cot (ED) vor fi luate in considerare numai daca sunt semnate si stampilate obligatoriu de un medic veterinar acreditat G.R.S.K. (Gesellschaft fur Rontgendiagnostik) din reseaua CDMEC Remania sau din strainatate sau de un medic acreditat de ECVDI - (European College of Veterinary Diagnostic Imaging) sau OFA- (Orthopedic Foundation for Animals) sau de un medic acreditat de Ce.Le.Ma.Sche. - (Centrale di lettura patologie scheletriche genetiche e/o ereditarie del cane).**

**15. Pentru celelalte teste medicale cluburile de rasa vor pune ia dispozitie informatii cu privire la modalitatea si locatliile disponibile pentru efectuarea acestor teste.**

**16. Calificativul minim din competitia de club de rasa (la rasele unde se solicita) va fi luat in considerare numai daca in anul cand se planifica monta clubul a organizat cel putin doua competitii de club la o distanta de cel putin 300 km una de cealalta si la un interval de timp de minim 3 luni. Daca aceasta conditie nu a fost respectata de club, calificativul din competitia de club va putea fi inlocuit cu un calificativ minim obtinut intr-o competitie CACIB sau CAC.**

**17. Calificativul minim pentru promovarea probei de munca specifica rasei (la rasele unde se solicita) va fi luat in considerare numai daca in anul cand se planifica monta, au fost organizate cel putin doua**

*competitii de munca la o distanta de cel putin 300 km una de cealalta si la un interval de timp de minim 2 luni. Daca aceasta conditie nu a fost respectata indeplinita, proba de munca nu va fi luata in considerare pentru dreptul de reproducie.*

*18. Consangvinizarile de gradul I (tata/fiica, mama/fiu, fratl/frati) sunt cu desavarsire interzise si nu se vor elibera documente de origine pentru acestea.*

*19. Pentru consangvinizarile de gradul II va fi necesara aprobarea scrisa prealabila a Responsabilului chinotehnic AChR*

*20. Imperecherea intervarietati este reglementata de liniile directe FCI emise in acest sens, care trebuiesc respectate pentru obtinerea dreptului de monta. Acestea sunt disponibile pe site-ul [www.ach.ros](http://www.ach.ros) denumirea LIINII GENERALE SPECIFICE F.C.I. PENTRU INCRUCISAREA RASELOR SI VARIETATILOR DE RASA*

*21. Eliberarea certificatelor de origine pentru puii proveniti din genitori care nu indeplinesc in totalitate conditiile de reproducie se va face doar o singura data in viata pentru acesti genitori si se va mentiona aceasta situatie in certificatele de origine ale puilor, iar taxele de eliberare vor fi diferite.*

*22. Puii rezultati din astfel de monte nu vor putea dobandi dreptul de reproducie si nu vor fi utilizati la monte, iar pe certificatele lor de origine va fi mentionata limitarea inregistrarii.*

*23. Nu se vor inregistra monte din parinti cu defecte eliminatorii de standard.*

*24. Nu se vor elibera certificate de origine (pedigree) pentru pui cu defecte eliminatorii (culoare, par, etc.).*

*25. Nu vor fi selectionati pentru reproducie cainii ce prezinta urmatoarele anomalii: temperament necorespunzator, surditate sau cecitate congenitala, buza de iepure, bolta palatina deschisa, malformatii notorii ale maxilarului sau defecte dentare pronuntate, atrofie progresiva a retinei, epilepsie, criptorhidie, monorhidie, albinism, displazia soldului si a cotului sau culoarea robei necorespunzatoare, luxatia de patela, lipsa cozii si talia necorespunzatoare la rasele la care neincadrarea in talia prevazuta in standard atrage dupa sine descalificarea.*

*26. Niciun caine care prezinta, in mod evident, orice alte anomalii de ordin fizic sau comportamental nu va fi selectionat pentru reproducie.*

*27. Pentru gestionarea corespunzatoare a defectelor ereditare precum displazia de sold si de cot sau atrofia progresiva a retinei, cluburile AChR, trebuie sa tina o evidenta a cainilor atinsi de aceste maladii si sa le combata metodic si continuu, informand AChR daca aceasta o va cere.*

*28. Cluburile AChR colaboreaza cu Comisia Chinotehnica in materie de evaluare a defectelor ereditare. Comisia ajuta la combaterea acestor defecte. Atunci cand Comisia va elabora si edita un plan de masuri privind combaterea acestor defecte, acesta va trebui sa fie respectat din momentul aprobarii sale de catre Consiliul Director AChR.*

## **CAPITOLUL VII – ACTIVITATEA DE REPRODUCTIE**

### **SUBCAPITOLUL VII.1 – GENERALITATI**

*1. Activitatea de reproducie se va realiza numai cu genitori **care au obtinut dreptul de reproducie conform prezentului Regulament.***

2. *Activitatea de reproducție este realizată prin monte naturale dirijate și prin insamantări artificiale autorizate în prealabil de către Consiliul director AChR, însă numai în cazurile excepționale menționate în prezentul Regulament.*

3. *Activitatea de reproducție cu femelele aflate în proprietatea crescătorilor cu domiciliul sau reședința în România se vor realiza numai cu respectarea prezentului Regulament.*

4. *Pentru a asigura un înalt nivel de calitate, implicare și responsabilitate în activitatea de reproducție a cainilor din rasele pure omologate sau recunoscute de FCI, precum și pentru a asigura diferențierea activității de reproducție desfășurată sub egida FCI și AChR de activitățile de reproducție realizate în afara sferei de reglementare a FCI și AChR, reglementarea drepturilor și obligațiilor proprietarilor genitorilor cu ocazia montei naturale sau inseminării artificiale, gestației, fătării și înregistrării puilor în Registrul Electronic al Cainilor cu Stapan, referit în continuare prin acronimul RECS și în COR, se va realiza numai pe baza de contracte încheiate în acest sens, pentru care forma scrisă este cerută ad probationem (pentru dovada).*

5. *Contractele vor menționa cel puțin:*

1. *datele de identificare ale partilor;*
2. *datele de identificare ale genitorilor;*
3. *valoarea prestațiilor pentru realizarea montei naturale / inseminării artificiale ori o modalitate de determinare a acestor valori;*
4. *obligațiile contractuale ale partilor;*
5. *reglementarea situațiilor speciale privind activitate de reproducție (nerealizarea montei, deținerea temporară a femelei, monte accidentale, femela un a ramas gestanta, decesul femelei, alegerea unui pui, cesionarea dreptului de creștere etc.)*

6. Retinerea femelei cu titlu de gaj nu este permisă.

7. În lipsa unei convenții între părți, dacă masculul nu a efectuat monta, indiferent de motiv, ori în cazul în care femela nu se lasă montată, neputându-se efectua monta, proprietarul masculului are dreptul doar la despăgubirile privind cheltuielile de transport și/sau de îngrijire a femelei pe care a luat-o în deținere temporară pe perioada caldurilor și în nici un caz nu va putea pretinde pretul fixat pentru *realizarea montei naturale / inseminării artificiale*.

8. În ceea ce privește descendența, proprietarul masculului nu are dreptul să ceară proprietarului femelei alte despăgubiri sau compensații decât cele prevăzute pentru *realizarea montei naturale / inseminării artificiale*.

9. Dacă părțile se pun de acord cu privire la primirea de către proprietarul masculului a unui pui rezultat din *monta naturală / inseminarea artificială* acest acord va fi formulat în scris înainte de *realizarea montei naturale / inseminării artificiale, în care* vor fi obligatoriu precizate și respectate următoarele puncte :

1. *momentul alegerii puului de către proprietarul masculului;*
2. *momentul primirii puului de către proprietarul masculului;*
3. *momentul la care se pierde în mod irevocabil dreptul proprietarului masculului de a alege puilul;*
4. *momentul la care se pierde în mod irevocabil dreptul proprietarului masculului de a primi puilul;*
5. *reglementarea cheltuielilor de transport,*
6. *acorduri speciale pentru cazul când femela a născut pui morți sau a supraviețuit un singur pui sau pentru cazul când puilul ales de către proprietarul masculului a decedat înainte de intrarea lui în posesia de proprietarul masculului*

10. După o monta corect executată, se consideră că masculul și-a îndeplinit obligațiile și că din acel moment condițiile pentru plata valorii prestației au fost îndeplinite.

11. Aceasta nu constituie însă o garanție că femela a rămas gestantă.

12. Dacă femela nu ramane gestanta, este la libera la apreciere a proprietarului masculului fie să acorde acestei femele la următoarele calduri o monta gratuită, fie să returneze o parte din valoarea prestației pentru monta.

Un asemenea acord va trebui să fie redactat în scris înainte de monta și să fie cuprins în contractul de monta.

13. Dreptul la o monta gratuită se stinge în principiu dacă masculul prevăzut a decedat sau dacă a trecut în proprietatea altcuiva sau dacă femela prevăzută a decedat.

14. Dacă se probează (prin analiza materialului seminal) că masculul a fost steril în momentul monteii, proprietarului femelei i se vor rambursa toate cheltuielile ocazionate de această monta.

15. În lipsa de convenție contrară, se consideră că din momentul monteii, proprietarul femelei este crescătorul puilor acesteia.

16. Cu toate acestea, dreptul de a utiliza o femelă sau un mascul poate fi transferat, prin acord contractual, unei terțe persoane.

17. Un astfel de transfer va fi atestat în scris înainte de monta planificate.

18. O astfel de cesiune, redactată în scris, trebuie să fie declarată din timp atât **la COR cat și membrului AChR din care face parte proprietarul femelei**. Acest document va fi anexat la declarația de fătare.

19. Este necesar să se descrie foarte exact în ce constă cesiunea dreptului de creștere, drepturile și obligațiile celor două părți contractante.

20. Terța persoană care preia temporar dreptul de creștere al unei femele, este considerată ca proprietar al acesteia, în sensul prezentului regulament, de la montă și până în momentul înțărării.

## SUBCAPITOLUL VII.2 – MONTELE NATURALE DIRIJATE

**1. Cu cel puțin 3 zile înainte de data realizării monteii naturale dirijate, oricare dintre crescători este obligat să informeze membrul AChR din care face parte cu privire la intenția sa de realizare a monteii, prin completarea în întregime a rubricilor relevante la acest moment și transmiterea DMF, cu precizarea expresă a:**

1. **datelor de identificare ale genitorilor;**
2. **palmaresesele și rezultatele testelor medicale ale genitorilor;**
3. **datelor de identificare ale proprietarilor genitorilor, inclusiv membrul AChR sau al unei alte organizații canine recunoscute de FCI, numărul valid de telefon și adresa validă de email;**
4. **zilelor și locațiilor la care intenționează să efectueze monta și, eventual, repetarea ei,**
5. **semnaturile proprietarilor genitorilor.**

**2. Necompletarea tuturor mențiunilor din DMF și netransmiterea DMF se sancționează cu neînregistrarea monteii și a puilor rezultați din aceasta și cu aplicarea de sancțiuni disciplinare ambilor crescători.**

**3. Membrul AChR din care face parte crescătorul va înregistra DMF în Registrul de Monte și Fătari, va aplica numărul și data înregistrării pe DMF în rubrica destinată acestui scop și o va restitui.**

**4. Pentru montele care se efectuează cu mascul genitor din altă țară, proprietarul femelei (crescătorul cuibului) are obligația de a obține atestatul/confirmarea de monta de la proprietarul masculului genitor, pe formularul tipizat de la asociația chinologică din țara de domiciliu/ședintă a proprietarului masculului genitor. Acest tipizat trebuie completat de ambii proprietari cu toate datele solicitate.**

**5. Este interzisă montarea femelei cu un alt mascul decât cel prevăzut în DMF; este de asemenea, interzisă, montarea femelei cu doi sau mai mulți masculi pe perioada aceluiași ciclu de calduri.**

**6. Proprietarii genitorilor au obligația să ia toate măsurile rezonabile de prevenire a montelor accidentale.**



7. În cazul în care totuși a avut loc o monta accidentală efectuată de un alt mascul decât cel prevăzut în DMF, posesorul masculului care a efectuat monta este obligat să-i ramburseze proprietarului femeii toate cheltuielile ocazionate de această monta accidentală.

8. În această situație, proprietarul masculului nu poate în nici un caz să pretindă proprietarului femeii întocmirea de aranjamente financiare legate de această monta, **cu excepția situației în care proprietarul femeii este de acord cu acestea, când se va proceda conform prevederilor art. 19 de mai jos.**

**9. În cazul monei accidentale, având în vedere potențiala situație litigioasă între proprietarii genitorilor, proprietarul femeii va întocmi o nouă DMF, în care va menționa în mod unilateral datele proprietarului masculului; dacă proprietarul masculului recunoaște monta accidentală atunci nu va exista nicio dispută privind paternitatea asupra puilor, prevederile art. 7 - 8 de mai sus fiind pe deplin aplicabile.**

**10. Dacă proprietarul masculului nu recunoaște monta accidentală, atunci la solicitarea proprietarului femeii acesta trebuie să supună cainele sau la efectuarea testului ADN, pe cheltuiala sa, în termen de cel mult 30 zile de la solicitare, sub sancțiunea plății unei amenzi iar proprietarul femeii va efectua testul ADN al puilor pe cheltuiala sa, urmand a se realiza compararea testelor ADN.**

**11. Dacă în urma comparării testelor rezultă ca puii prezintă ADN-ul masculului care a efectuat monta accidentală, atunci prevederile art. 7-9 de mai sus sunt pe deplin aplicabile.**

**12. În schimb, dacă puii nu prezintă ADN-ul masculului care a efectuat monta accidentală, atunci proprietarul femeii va rambursa proprietarului masculului toate cheltuielile ocazionate de testarea ADN.**

**13. După o monta accidentală efectuată de către un alt mascul decât cel convenit, este strict interzisă o nouă monta cu masculul prevăzut în DMF inițială.**

**14. În cazul în care a avut loc o monta accidentală cu doi sau mai mulți masculi pe perioada aceluiași ciclu de călduri, este obligatorie efectuarea testului ADN pentru stabilirea paternității asupra puilor, proprietarii masculilor fiind obligați să suporte și dacă este cazul, să ramburseze proprietarului femeii, toate cheltuielile ocazionate de testul ADN și, în general, de această monta accidentală, precum și să supună proprii masculi testului ADN, pe cheltuiala lor, prevederile art. 7-12 de mai sus fiind pe deplin aplicabile.**

**19. În cazul în care proprietarul femeii este totuși de acord cu monta accidentală, atunci în termen de maximum 48 de ore trebuie să completeze o nouă DMF împreună cu proprietarul masculului care a montat accidental și să o trimită spre înregistrare membrului AChR din care face parte, în condițiile art. 1 de mai sus.**

**20. În cazul în care locația în care se intenționează efectuarea monei nu este în locul în care este adăpostită femela, proprietarului femeii îi este recomandat să-și ducă și să-și aducă femela înapoi de la locație fie personal, fie prin intermediul unei persoane de încredere.**

**21. Atunci când proprietarii genitorilor convin ca femela va rămâne în îngrijirea și întreținerea proprietarului masculului pe mai multe zile din perioada de călduri, proprietarul masculului devine detinator temporar al femeii, iar acoperirea cheltuielilor ocazionate de alimentație, cazare și îngrijiri veterinare se va conveni și stabili în scris de către parti, iar în cazul în care nu au convenit în acest sens, cheltuielile vor fi în sarcina proprietarului femeii.**

**22. Detinatorul temporar al femeii are obligația să monteze femela doar cu masculul prevăzut în DMF și în nici un caz cu un altul.**

**23. În cazul când femela nu a fost montată de masculul prevăzut în DMF, ea nu va putea fi montată cu un alt mascul decât cu acordul proprietarului femeii și în orice caz numai cu întocmirea unei noi DMF, în condițiile art. 1 de mai sus.**

24. *Detinatorul temporar al femelei este raspunzator de toate actiunile femelei si de pagubele produse de aceasta, sens in care se recomanda incheierea unui contract de asigurare de raspundere civila.*

25. *Daca femela a decedat pe timpul detinerii temporare la proprietarul masculului, acesta din urma are obligatia ca pe cheltuiala sa, sa procedeze la constatarea decesului si a cauzelor care l-au provocat, apeland la un medic veterinar autorizat.*

26. *Proprietarul masculului il va informa cat mai rapid posibil pe proprietarul femelei despre decesul acesteia si cauzele sale.*

27. *Daca proprietarul femelei doreste sa vada femela decedata si sa recupereze corpul acesteia nu-i va putea fi refuzat acest drept si nu va fi impiedicat in niciun mod de catre proprietarul masculului sau de catre orice alta persoana.*

28. *Daca decesul femelei s-a produs din vina proprietarului masculului, acesta din urma va trebui sa plateasca daune interese proprietarului femelei.*

29. *Daca proprietarul masculului nu este responsabil de decesul femelei, proprietarul femelei va trebui sa-i returneze acestuia cheltuielile ocazionate de constatarea decesului femelei.*

### **SUBCAPITOLUL VII.3 – COLECTAREA, UTILIZAREA, CONGELAREA SI STOCAREA MATERIALULUI SEMINAL**

*1. Colectarea materialului seminal in locatii situate in Romania, in vederea utilizarii proaspete la realizarea insamantarilor artificiale sau in vederea congelarii se va realiza doar de catre medicii veterinari si/sau de catre operatorii de insamantari artificiale la animale autorizati in acest sens de autoritatile romane in domeniu.*

*2. Colectarea materialului seminal in locatii situate in afara Romaniei, in vederea utilizarii proaspete la realizarea insamantarilor artificiale sau in vederea congelarii se va realiza doar de catre medicii veterinari si/sau de catre operatorii de insamantari artificiale autorizati de autoritatile in domeniu din tarile in care sunt situate locatiile unde s-a procedat la colectare.*

*3. Este obligatia de rezultat a proprietarului masculului donator sa verifice, prin consultarea oricaror documente si surse, inclusiv publice, internet etc., sau sa solicite si sa obtina de la persoanele care colecteaza material seminal dovezi ale autorizarii profesionale in acest sens si sa puna la dispozitia COR documente justificative in acest sens.*

*4. Este interzisa colectarea materialului seminal de catre alte persoane decat cele autorizate.*

*5. Colectarea materialului seminal in vederea congelarii de la masculi donatori ai caror proprietari sunt membri ai membrilor AChR se va efectua doar de la masculi pentru care, in prealabil, a fost realizat si comunicat catre AChR profilul ADN.*

*6. Persoana autorizata care a realizat colectarea materialului seminal trebuie sa furnizeze catre AChR certificatul de colectare a materialului seminal din care sa rezulte:*

- 1. datele de identificare ale masculului donator;*
- 2. datele de identificare ale proprietarului masculului donator;*
- 3. data colectarii materialului seminal,*
- 4. daca este cazul, cate fiole cu material seminal au fost congelate, cu precizarea numarului unic de identificare a fiecarei fiole in parte si a locului pastrarii acestora.*

*7. In lipsa de conventie contrara intre parti, toate cheltuielile ocazionate de recoltarea, de congelarea si stocarea materialului seminal sunt in sarcina proprietarului masculului de la care a fost recoltat.*

8. *Materialul seminal poate fi utilizat imediat dupa colectare la realizarea insamantarilor artificiale.*
9. *De asemenea, materialul seminal poate fi congelat si in vederea utilizarii ulterioare pentru realizarea insamantarilor artificiale sau in vederea instrainarii sale.*
10. *Este interzisa stocarea materialului seminal congelat in alte locuri decat in centrele sau bancile de gene autorizate in acest sens de autoritatile competente ale statutului in care acestea sunt situate.*

#### **SUBCAPITOLUL VII.4 – REGIMUL JURIDIC AL MATERIALULUI SEMINAL**

1. *Materialul seminal este un produs al masculului donator.*
2. *Avand in vedere ca in Romania regimul juridic al cainilor este cel al bunurilor mobile, materialul seminal are acelasi regim juridic.*
3. *Pe cale de consecinta, furnizarea certificatului de colectare a materialului seminal prevazut la SubCap.VII.3 art. 6 este foarte importanta, caci in acest fel se identifica cantitativ si calitativ materialul seminal.*
4. *Avand regimul juridic de bun mobil, materialul seminal poate face obiectul utilizarii, ca atare sau congelat, la realizarea insamantarilor artificiale si al instrainarii, in orice forma permisa de lege, chiar repetata.*
5. *Din momentul instrainarii, dreptul de proprietate asupra materialului seminal trece de la proprietarul masculului, in proprietatea persoanei care a preluat materialul seminal.*
6. *Pe cale de consecinta, de la acel moment, in DMF-urile si/sau certificatele ce documenteaza realizarea insamantarii artificiale cu materialul seminal instrainat se vor mentiona datele de identificare ale masculului de la care provine materialul seminal, iar la datele proprietarului masculului se vor trece datele persoanei care a preluat materialul seminal in urma instrainarii, cu precizarea numarului de fiole utilizate la realizarea insamantarii artificiale.*
7. *Proprietarul masculului de la care a fost recoltat materialul seminal are obligatia ca in termen de cel mult o luna de la data instrainarii masculului sa instiinteze:*
  1. *atat pe noul proprietar al materialului seminal instrainat, cu privire la instrainarea ulterioara a masculului*
  2. *cat si pe noul proprietar al masculului, cu privire la instrainarea instrainare anterioara a materialului seminal.*
8. *Pentru a asigura un inalt nivel de calitate, implicare si responsabilitate in activitatea de crestere a cainilor din rasele pure omologate sau recunoscute de FCI, precum si pentru a asigura diferentierea activitatii de crestere desfasurata sub egida FCI si AChR de activitatile de crestere realizate in afara sferei de reglementare a FCI si AChR si avand in vedere actualul regim juridic al materialului seminal definit de Codul civil roman, instrainarea materialului seminal in orice mod (vanzare, donatie, inchiriere, comodat, aport la capitalul social etc.) se va realiza numai pe baza de contracte incheiate in acest sens, pentru care forma scrisa este ceruta ad probationem (pentru dovada).*
9. *Contractele de instrainare vor mentiona cel putin:*
  1. *datele de identificare ale partilor;*
  2. *datele de identificare ale cainelui de la care provine materialul seminal (numar microcip, rasa, sexul, varsta, numele);*
  3. *data recolectarii materialului seminal si datele specialistului care a efectuat recoltarea;*

4. *numarul de fiole de material seminal recoltate, identificate printr-un numar unic;*
5. *numarul de de fiole de material seminal, identificate printr-un numar unic, care fac obiectul instrainarii;*
6. *valoarea de piata a materialului seminal instrainat, stabilita de catre parti la momentul incheierii contractului;*
7. *pretul instrainarii;*
8. *obligatiile contractuale ale partilor;*
9. *regimul garantiei, daca este cazul,*
10. *certificatul de garantie si calitate, daca este cazul.*

## **SUBCAPITOLUL VII.5 – INSAMANTARILE ARTIFICIALE**

*1. Cainii trebuie sa se reproduca in mod natural.*

*2. Insamantarea artificiala nu se va folosi la femelele care nu au avut o monta naturala si nu au reprodus inainte in mod natural.*

*3. De la aceasta regula, Consiliul director AChR poate face exceptie, la solicitarea crescatorului interesat, pentru a imbunatati sanatatea rasei, in vederea asigurarii bunastarii femelei in discutie sau pentru a conserva sau creste bazinul genetic al rasei.*

*4. Este interzisa insamantarea artificiala a femelelor:*

1. *care nu au reprodus natural inainte;*
2. *pentru care nu s-a solicitat si/sau obtinut autorizarea prealabila a insamantarii artificiale;*
3. *cu material seminal (proaspat sau congelat) pentru care NU se prezinta certificatul de colectare a materialului seminal;*
4. *cu material seminal (proaspat sau congelat) apartinand membrilor membrilor AChR, pentru care, in prealabil, NU a fost realizat si comunicat profilul ADN, catre AChR,*
5. *de catre persoane pentru care NU s-au furnizat dovezi ale autorizarii profesionale in vederea insamantarii profesionale.*

*5. Insamantarile artificiale in Romania se realizeaza doar de catre medicii veterinari si/sau de catre operatorii de insamantari artificiale la animale autorizati in acest sens de autoritatile romane in domeniu.*

*6. Insamantarile artificiale in strainatate se realizeaza doar de catre medicii veterinari si/sau de catre operatorii de insamantari artificiale la animale autorizati de autoritatile in domeniu din tarile in care sunt situate locatiile unde se procedeaza la insamanatare.*

*7. Este obligatia de rezultat a proprietarului femelei sa verifice, prin consultarea oricaror documente si surse, inclusiv publice, internet etc., sau sa solicite si sa obtina de la persoanele care colecteaza material seminal dovezi ale autorizarii profesionale in acest sens si sa puna la dispozitia COR documente justificative in acest sens.*

*8. In cazul insamantarilor artificiale autorizate in prealabil de Consiliul director AChR, cu cel putin 3 zile inainte de data realizarii insamantarii artificiale, proprietarul femelei este obligat sa informeze membrul AChR din care face parte cu privire la intentia sa de realizare a montei, prin completarea in intregime a rubricilor elocvente si transmiterea DMF, cu precizarea expresa a:*

1. *datei si numarului deciziei Consiliului director de autorizare prealabila a insamantarii artificiale;*
2. *tipului de material seminal ce va fi utilizat (proaspat sau congelat);*
3. *datei colectarii materialului seminal;*
4. *numarului de identificare a dozei/dozelor continand material seminal congelat ce vor fi folosite (daca este cazul);*
5. *locului depozitarii dozelor continand material seminal congelat (daca este cazul);*
6. *datelor de identificare ale masculului donator si ale femelei receptoare;*
7. *titlurilor si calificativelor genitorilor;*
8. *datelor de identificare ale persoanei care urmeaza sa efectueze insamantarea artificiala*
9. *semnaturilor proprietarilor materialului seminal si al femelei.*

**9. Necompletarea tuturor mentiunilor din DMF si netransmiterea DMF se sanctioneaza cu neinregistrarea montei si a puilor rezultati din aceasta si cu aplicarea de sanctiuni disciplinare ambilor crescatori.**

**10. Membrul AChR din care face parte crescatorul va inregistra DMF in Registrul de Monte si Fatari, va aplica numarul si data inregistrarii pe DMF in rubrica destinata acestui scop si o va restitui**

**11. In cazul utilizarii de material seminal proaspat colectat, persoana autorizata care a efectuat inseminarea artificiala va elibera un certificat de inseminare artificiala, in care va mentiona datele de identificare ale genitorilor, data si locul realizarii inseminarii si datele de identificare ale proprietarilor genitorilor.**

**12. Proprietarul masculului de la care provine materialul seminal proaspat colectat va elibera proprietarului femelei, in afara certificatului de inseminare artificiala mai sus-mentionat, un atestat oficial al montei.**

**13. In cazul utilizarii de material seminal congelat, in locul datelor de identificare ale proprietarului masculului se vor mentiona datele de identificare ale proprietarului materialului seminal congelat, precum si data colectarii materialului seminal, numarul de identificare a dozei/dozelor de material seminal folosite si locul stocarii dozei/dozelor folosite.**

**14. De asemenea, persoana autorizata care a efectuat inseminarea artificiala va mentiona olograf data efectuării inseminării artificiale si semnatura, in rubrica destinate acestui scop din DMF.**

**15. In lipsa de conventie contrara intre parti, toate cheltuielile ocazionate de inseminarea artificiala a sunt in sarcina proprietarului femelei.**

#### **SUBCAPITOLUL VII.6 – GESTATIA**

**1. Proprietarul femelei are obligatia de a asigura conditiile optime de miscare, hrana, adapost, asistente medicala, ingrijire, ocrotire si atentie femelei gestante.**

**2. Imediat ce a sesizat gestatia (vizual, prin palpare sau imagistica medicala), proprietarul femelei are obligatia legala a declararii gestatiei oricarui medic veterinar de libera practica.**

**3. De asemenea, imediat, proprietarul femelei va declara verbal gestatia si la membrul AChR din care face parte; dovada declararii verbale se face cu numarul si data inregistrarii in registrul de monte si fatari aplicate de membrul AChR in rubrica destinata acestui scop de pe DMF.**

#### **SUBCAPITOLUL VII.7 – FATAREA**

**1. Proprietarul femelei are obligatia legala a declararii fatarii si a numarului de pui fatati oricarui medic veterinar de libera practica in termen de maximum 10 zile de la fatare.**

**2. De asemenea, proprietarul femelei va declara verbal fatarea si numarul de pui fatati si la membrul AChR din care face parte; dovada declararii verbale se face cu numarul si data inregistrarii in registrul de monte si fatari aplicate de membrul AChR in rubrica destinata acestui scop de pe DMF.**

#### **SUBCAPITOLUL VII.8 – INREGISTRAREA PUILOR IN RECS**

**1. Proprietarul femelei are obligatia legala de a proceda la declararea la medicul veterinar de libera practica si inregistrarea în RECS, a tuturor puilor vii proveniti din gestatie, odata cu microciparea si eliberarea carnetelor de sanatate ale acestora, în termen de maximum 90 de zile de la fătare, dar în orice caz înainte de vânzarea, donarea cu titlu gratuit sau scoaterea în spații publice a acestora.**

## SUBCAPITOLUL VII.9 – INREGISTRAREA PUILOR IN COR

*1. Inregistrarea puilor in COR si eliberarea actelor de origine se face in conditiile Regulamentului AChR privind Cartea de Origine Romana.*

*2. Cu toate acestea, se impune a fi avute in vedere urmatoarele aspecte:*

Daca nu exista acorduri contrare, se considera ca noul proprietar in urma vanzarii unei femele gestante, este in mod automat si crescatorul *si proprietarul puilor; drept urmare*, puii vor purta afixul sau.

*Proprietarul femelei are obligatia sa prezinte DMF si carnetele de sanatate ale puilor vii la membrul AChR din care face parte, in vederea inregistrarii datelor de identificare ale acestora atat in registrul de monte si fatari, cat si pe spatele DMF, in rubricile destinate acestui scop.*

## CAPITOLUL VIII – SANCTIUNILE SI RASPUNDEREA

*1. Nerespectarea interdictiilor prevazute in prezentul Regulament constituie incalcari grave ale acestuia.*

*2. Incalcarile prezentului Regulament pot atrage, indiferent de gravitatea acestora, sanctionarea disciplinara, pecuniara si aplicarea de penalitati de intarziere fata de persoanele in cauza, precum si obligarea acestora la punerea in aplicare a masurilor de stopare a activitatilor nelegale sau neregulamentare, a masurilor de intrare in legalitate si a masurilor de limitare si acoperire a prejudiciilor cauzate, care se impun in cazurile respective, cu indicarea termenelor de punere in aplicare, in conditiile Regulamentului AChR privind Comisia de Etica si Disciplina.*

*3. Neachitarea sanctiunilor pecuniare si nepunerea in aplicare a masurilor stabilite de catre Consiliul Director AChR in termenele stabilite constituie la randul lor alte incalcari grave ale prezentului Regulament.*

## CAPITOLUL IX – DISPOZITII FINALE

*1. Ultimele modificari aduse prezentului Regulament sunt cele evidentiale cu caractere ingrosate si inclinate, care au fost aprobate de catre Comitetul Executiv AChR prin Decizia nr. 2 din 29.10.2023. si amendate de Consiliul Director prin Decizia nr.12 din 02.11.2023.*

*2. Pana la data aprobarii de catre Comitetul executiv/Consiliul director AChR a noului formular tipizat AChR intitulat Declaratie de Monta si Fatare care documenteaza activitatea de reproducie conform ultimelor modificari aduse prezentului Regulament, se va folosi actualul model DMF.*

*3. Prezentul regulament intra in vigoare la data publicarii pe site-ul oficial AChR. Orice alte dispozitii anterioare contrare prezentului regulament, se abroga.*

Pentru conformitate,

PRESEDINTE  
Cristian Stefanescu

*(din considerente legate de protectia prelucrarii datelor cu caracter personal conform Regulamentului general privind protectia datelor nr. 679/2016, semnatura nu va afisata pe site-ul oficial de internet al A.Ch.R)*

